

418

COLECTIA POVESTIRI
STIINTIFICO-FANTASTICE

EDIȚIA STIINTIFICO-FANTASTICĂ
CPS INFO

418

GRIGORE DUMITRESCU

*Substratul unei
crime perfecte*

Mesajul

Ficțiune

ANTICIPAȚII SPAȚIALE

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Cuperta și desenele interioare:
AUREL BUICULESCU
Portret: ALEXANDRU DIACONU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

GRIGORE DUMITRESCU

S-a născut în București, în anul 1938. Ca elev, participă la un concurs literar pe o temă științifico-fantastică și câștigă. Mai târziu, ca absolvent al Institutului medico-farmaceutic din București, practică medicina în cele mai îndepărtate colțuri ale țării, din Delta până în nordul Moldovei.

În ultima perioadă a scris scenarii pentru televiziune.

Visul său este să creeze primul serial științifico-fantastic românesc.

Cititorii din străinătate pot face abonamente adresându-se întreprinderii „ROMPRESFILATELIA” — Serviciul import-export presă —, București, Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. — Box 2001.

Colecția „POVESTIRI
ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”
editată de revista

**Știința
și
Tehnica**

Anul XVIII

15 aprilie 1972

Substratul unei crime perfecte

de GRIGORE DUMITRESCU

Capitolul I.

Razele lunii polciau crestele înspumate ale valurilor ce izbeau ritmic plaja. În vechiul debarcader zornăiau lanțurile câtorva iole întârziate. Un felinar agățat de catargul metalic al „Royal Yachting Club”-ului scîrțîia sub bătaia vîntului ce pornise dinspre larg.

Perechi, perechi, îndrăgostiții se strecurau printre bărcile trase pe nisip. Deasupra lor, pe terasa pustie a hotelului, scaunele de nuiele stăteau înșirate lângă pereți. Numai prin cristalul ușilor mari ce dădeau în salonul de primire se vedea cum un chelner stingea luminile una după alta. Singură, deasupra șemineului rămăsese aprinsă o lampă montată într-un sfeșnic masiv de argint. Sub razele sale palide, draperiile grele, mobila victoriană, vitrinele cu porțelanuri căpătau o strălucire aparte, o patină a vremii ce cursese peste ele.

Deodată, liniștea salonului se destrămă la năvala unui omuleț rotofei, care, ajuns în mijlocul încăperii, privi disperat în jur, apoi șopti parcă pentru sine.

— Ella! Ella!

Vorbele se risipiră în valul de tăcere.

Stătu o clipă, așteptînd parcă un răspuns tainic, și o porni brusc în goană pe lângă sala de biliard, în sus, pe scări. Undeva se auzi izbindu-se o ușă și totul amorți din nou.

Pendula hîrîi din străfundurile arcurilor sale vechi, numărînd răr, ca un judecător, unsprezece bătăi de gong.

O detunătură de armă cutremură clădirea, făcînd să vibreze aerul între porțelanurile scumpe.

Mîna frumoasă cu unghii lungi a unei femei deschise fără zgomot ușița pendulei, împingînd greutatea balansierului.

„Șoaptă sau adiere, ceva trecu prin aer purtînd cuvintele :
„Acum e rîndul meu...”

Peste un minut, tot hotelul vuia. De pe palierul de stejar al scărilor răzbăteau voci agitate :

— Cine a tras ?

— De aici s-a auzit !

— O crimă !

— Cred că exagerați, răspunse o voce caldă.

— Să vedem dacă este cineva înăuntru.

Urmară cîteva bătăi în ușă, apoi se auzi :

— Spargeți ușa !

— Să chemăm poliția !

— Să vedem mai întîi ce s-a întîmplat, se auzi aceeași voce liniștită.

• O bufnitură, și ușa cedă.

• Culcat pe nisipul fin, Dickson privea cerul înstelat. O aștepta pe Elleanor de-o jumătate de oră.

„Într-adevăr, sînt un om norocos, gîndi el. Azi se împlinise luna de cînd am cunoscut-o pe Ella. Și eu care venisem aici trimis de directorul ziarului pentru un reportaj senzational...”

— Dick, te duci pe coasta Pacificului. Iar au apărut îndrăcitele alea de farfurii zburătoare !

Am plecat. O săptămînă, noapte de noapte, am stat cu aparatele la pîndă, fără nici un rezultat. Într-o seară însă...

— Ce faci aici ?

Am tresărit și, întorcîndu-mă, dădui cu ochii de o femeie tînără, drăguță, care mă privea amuzată și, în același timp, curioasă.

— Aștept să treacă farfuriile zburătoare ca să le fotografiez.

— Cu atîtea aparate ?

— Mda, unul dintre ele trebuie să prindă ceva în obiectiv.

— La ce-ți trebuie ? Ești astronom ?

Felul ei de a întreba era dezarmant.

— Nu, sînt ziarist. M-a trimis boss-ul să-i aduc un reportaj senzational. Cînd am plecat, de altfel, mi-a spus : «Să

nu te întorci fără reportaj, mai ales fotografiile. Îți păstrez loc la I-a».

— Voi, ziaristii, sînteți foarte ciudați. Apoi, rîzînd, adăugă : Dar nici nu m-am prezentat... Elleanor. Spune-mi : Ella.

— Dickson. Toată lumea mă strigă Dick. Acum, te rog, stai liniștită aici, pe nisip, să vedem, poate «prindem» vreo farfurie.

— Ții mult la asta ?

— E prestigiul meu în joc și, de fapt, reportajul pe care îl fac este ceva foarte dificil, care...

În timp ce vorbeam, Ella se transformase brusc. Fața-i devenise rigidă ca marmura, numai ochii — atunci i-am văzut bine și, nu știu de ce, m-am înfiorat —, ochii ei aruncau o lucire stranie, necunoscută, care...

Deodată am văzut clar farfuriile zburătoare. Veneau dinspre largul oceanului. Una... două... trei, de culori diferite. Au ajuns deasupra coastei, au descris un arc drăcesc, apoi s-au întors de unde veniseră. Luasem șase imagini și toate bune.

Întorcîndu-mă, am întîlnit privirea șăgalnică a noii mele cunoștințe.

— A fost grozav, nu ? mă întrebă dînsa.

— Grozav ! Ajută-mă să strîng toate astea și te invit în oraș. Vrei ?

— Da, răspunse ea simplu“.

— Am întîrziat, scuză-mă.

Dick se ridică, scuturîndu-se de nisip.

— Căzusem pe gînduri. Credeam că nu mai vii.

— Am... Am încercat imposibilul. Am încercat să... opresc timpul.

— Ce ciudat vorbești ! S-a întîmplat ceva ?

Dick o privi îngrijorat.

Ea îi zîmbi, apoi îi luă mîna :

— Vezi steaua aceea ? Care lucește deasupra valurilor ?

— Ești romantică...

— E Antares. Crezi că mă așteaptă ?

— Ella, iubito, ce-i cu tine ? De ce ești agitată ?

— Nimic, dragule, sînt puțin obosită.

— La hotel s-au aprins toate luminile. Ce s-o fi întâmplat ?

— E târziu, să mergem și noi, îi răspunse ea, fără să-l privească.

— Așa repede ?!

Porniră încet, ținându-se de mână, de-a lungul țărmului. Valurile se întindeau pe nisip, ștergându-le urmele.

„A FOST DESCOPERIT CADAVRUL ATOMISTULUI MAC GREEN, ÎNCHIS ÎN CAMERA SA. POLIȚIA ÎN FAȚA UNEI DILEME : O CRIMĂ PERFECTĂ SAU O SINUCIDERE ?“

— Fir-ar al dracului, asta mai lipsea ! Cum de-au și pătruns ziaristii aici ?... A, am uitat să te întreb, au sosit rapoartele experților ?

— Da. Glonțul a fost tras de la foarte mică distanță în regiunea inimii. Cartuș exploziv dintr-un aliaj necunoscut. Metalul ușor radioactiv. La locul crimei, nici o amprentă. Cami asta-i tot, își termină sergentul raportul.

— Încâlciță treabă ! Ai lista martorilor ?

— Pe cei care prezintă interes i-am lăsat la urmă să-i vedeți dv.

— Foarte bine. Deci să recapitulăm faptele. La ora 23 se aude o împușcătură trasă în camera numărul 16. Peste cinci minute se forțează ușa și e găsit cadavrul atomistului Mac Green, împușcat în inimă cu un glonte exploziv. Ușa era încuiată pe dinăuntru, oblonul ferestrei închis. Aparent, nimeni n-avea pe unde să intre sau să iasă. O cameră închisă, asta-i. Și totuși aici s-a săvârșit o crimă. S-a săvârșit o crimă, iar arma a dispărut.

— Înceamnă că avem de-a face cu un as în materie... și toți cei de-aici sînt suspecti...

— Suspecți ? În hotelul ăsta ?

— Mda. O adunătură de snobi, care se vor cu toți originali și fac tot ce le trăsnește prin cap.

— Hm ! Presimt că-i vorba de ceva spionaj și o să avem de-a face cu cei de la Centru.

— Așa credeți, șefule ?

— Judecă și tu, Sam. Profesorul Mac Green a perfecționat laserul organic...

— Laserul organic ? !

— O drăcie încălțită de care se ocupă cei de la laboratoarele Serviciului marinei.

— Aștia de la contrainformații sînt dați naibii.

Bradley lucra de douăzeci de ani ca maître d'hôtel, dar așa ceva nu mai întîlnise.

— E scandalos. Cine a făcut asta ? Apoi, întorcîndu-se brusc spre mulțrul de la recepție : Ascultă, Tom, cred că acum s-a terminat cu tine.

— Dar, domnule...

— Nu admit ! Într-o casă ca a noastră nu sînt permise asemenea lucruri. Știi cine anchetează cazul ? Serviciul secret, nenorocitele !

— Dar, domnule, eu tocmai plecasem, se bîlbîi Tom.

— Desigur, tu plecaseși, și atunci individul a avut timp să rupă fila din registru. Ce pată pentru hotelul nostru !

— Dar, domnule...

— Nimic ! Știi cel puțin ce nume erau trecute pe fila aia tîmpită ?

— Am chitanțele...

— În sfîrșit, aud un lucru bun de la tine.

— Le-am păstrat. Sînt 25 de persoane.

— Du-te imediat la inspector și fă-i o declarație amănuțită.

— Dar... dar... eu...

— Inspectorul te așteaptă în salonul roșu. Ia și chitanțele cu tine.

Și Tom, complet strivit de privirile șefului, mai mult se tîrî spre ușa salonului, pe care o împinse cu un ultim efort de voință.

În față îi apărură figura jovială a inspectorului.

— Ei, Tom, cum stăm ?

— Să veдеți, eu...

— Afară de aceștia, cine mai era trecut pe fila ruptă ?

— Jack Fatingo, scriitor. A plecat acum o săptămîină. Apoi Elleenor Milton, medic neurochirurg într-o clinică pe undeva pe aproape. Trei zile pe săptămîină pleacă într-acolo cu mașina.

— Despre Mac Green ce știi ?

— A sosit la noi cam odata cu doamna Elleanor Milton..., în urmă cu două săptămîni.

— Zici că au venit împreună ?

— Nu împreună, dar cam în același timp. Domnul Mac Green lucra tot timpul în camera lui. Ieri dimineață a ieșit pe plajă cu o valiză mică de plastic argintiu. De atunci nu l-am mai văzut decît... acum.

— Avea prieteni ?

— Nu, nu primea scrisori, nu dădea telefoane.

— Pentru azi ajunge. Poți pleca.

— Mulțumesc, domnule inspector. Și într-o clipă Tom dispăru pe ușă.

— Ceva nu-i în regulă, Sam, spuse inspectorul, ștergîndu-și lentilele groase ale ochelarilor cu o batistă mare, albă. E ceva care nu-i cum trebuie.

Sergentul se uită întrebător :

— Vă referiți la declarația lui Sir Arthur Gregory ?

— Ascultă și tu : „Am încercat să-l cunosc pe domnul Mac Green, dar fără succes. Evita să lege vreo discuție cu cineva. Mai precis, nu se lăsa iscodit și... totuși“. La insistența mea a urmat foarte precaut : „Parcă l-am văzut o dată în compania unei doamne blonde... Elleanor, așa parcă a strigat-o. Cu altcineva nu l-am mai văzut“. A propoz, cred că chelnerii știu mai multe despre relațiile lui particulare.

— Aici e un clenci, șefule, am eu flerul meu. Azi dimineață Sir Arthur a venit la mine, declarîndu-mi că i s-a furat o armă Browning, calibru 9, seria KA 00379.

— Oho ! Și pentru ce purta dumnealui o armă ?

— O avea mai demult. Așa a declarat.

— Permis ?

— Da.

— Și ?

— Peste două ore a fost găsită în grădină, „pusă“ la vedere.

— Amprente ?

— Ale proprietarului.

— Altceva ?

— Un glonț lipsă din magazie, pulbere pe țevă.

— Expertiza ?

— S-a tras cu ea în urmă cu cel mult șase ore.

- Proba cu parafină ?
- Negativă. Pe mâinile lui Sir Arthur nici o urmă de pulbere.
- Bănuiam. Era prea frumos pentru a fi adevărat.
- Glonțul era exploziv și dintr-un material ușor radio-activ, ceva aparte. Poate o armă nouă.
- Mda ! Unde a fost Sir Arthur în seara crimei ?
- A jucat bridge toată noaptea.
- Dar soția ?
- Cu domnul Young Hupney, care-i cu zece ani mai tânăr decât ea.
- Unde ținea Sir Arthur arma ?
- Din declarația lui reiese că în sertarul de la măsuta dormitorului.
- Vezi cât e de ticăloasă lumea asta, Sam ? !

Căldura era înăbușitoare, cu toate că ventilatoarele nu mai pridideau.

Dick trecu pe la bar, comandându-și o oranjadă cu suc de ananas.

— E cald, domnule, foarte cald, zîmbi barmanul, punîndu-i încă un cub de gheață.

Dick își luă paharul și porni spre salonul roșu.

O clipă de destindere într-un fotoliu confortabil, sub paletel ventilatorului.

În ușă se opri. Dinăuntru răzbăteau voci agitate.

— Elleanor Milton ?! O cunoașteți deci ?

La care un glas de femeie răspunse :

— Desigur că o cunosc. M-a tratat cîndva. Este un medic foarte bun. Vă repet, o cunosc bine și... cred că nu a existat nici o legătură între ei.

Dick se așează pe marginea unui fotoliu, trăgînd din pai oranjada rece.

Vocea femeii continuă :

— Părea să fie un fel de secretară a lui Mac Green.

— De unde ați dedus asta ?

— Într-o zi înotăm în apropierea stîncilor. Cunoașteți locurile ?

— Desigur, continuați, vă rog.

— Nu mă puteau vedea de sus. Trebuie să știți să te strecoari printre vîrtejurile acelea de spumă. Am ieșit sub mal. Ei nu se fereau, vorbeau tare, însă vuietul valurilor mă împiedica

să aud. Vîntul însă mi-a adus cîteva frînturi de cuvinte străine. N-am putut înțelege limba în care vorbeau. Ea stătea dreaptă în fața lui, ascultîndu-l. Poziția lor numai cu aceea a unor îndrăgostiți nu aducea.

— Poate se certau ?

— Exclus. Ea își nota ceva într-un caiet. Cînd se ceartă, oamenii nu au asemenea obiceiuri.

— Și apoi ?

— Apoi m-am plictisit și am plecat.

Ușa de cristal se deschise brusc, și inspectorul apărură în prag :

— Vă rog să poftiți înăuntru, domnule Dickson. Veți avea ocazia să auziți mai bine discuția noastră.

Aurul vechi al apusului cădea prin fereastra deschisă, scăldînd totul într-o pulbere de aur. Ella și Dick, așezați pe covor în fața unui fotoliu de piele, vorbeau în șoaptă.

— Inspectorul știe ceva ?

— Dragule, sînt într-o situație fără ieșire. N-avea rost să te amestec și pe tine în toate astea. Și așa nu mă crezi...

— Te iubesc, Ella, și vreau să știu totul. Numai așa te pot ajuta.

— Îți repet, nimeni și nimic nu-mi poate ajuta. Azi e ultima mea zi de viață...

Dick o cuprinsese disperat în brațe.

— Nu vorbi prostii. Explică-mi despre ce este vorba ! Cine te amenință ? Ești bolnavă ?

— Dick, tu ești singurul om care va afla povestea mea. Ai avut încredere în mine... Mai mult încă, mă iubești...

— Dar...

Ella îi puse palma la gură.

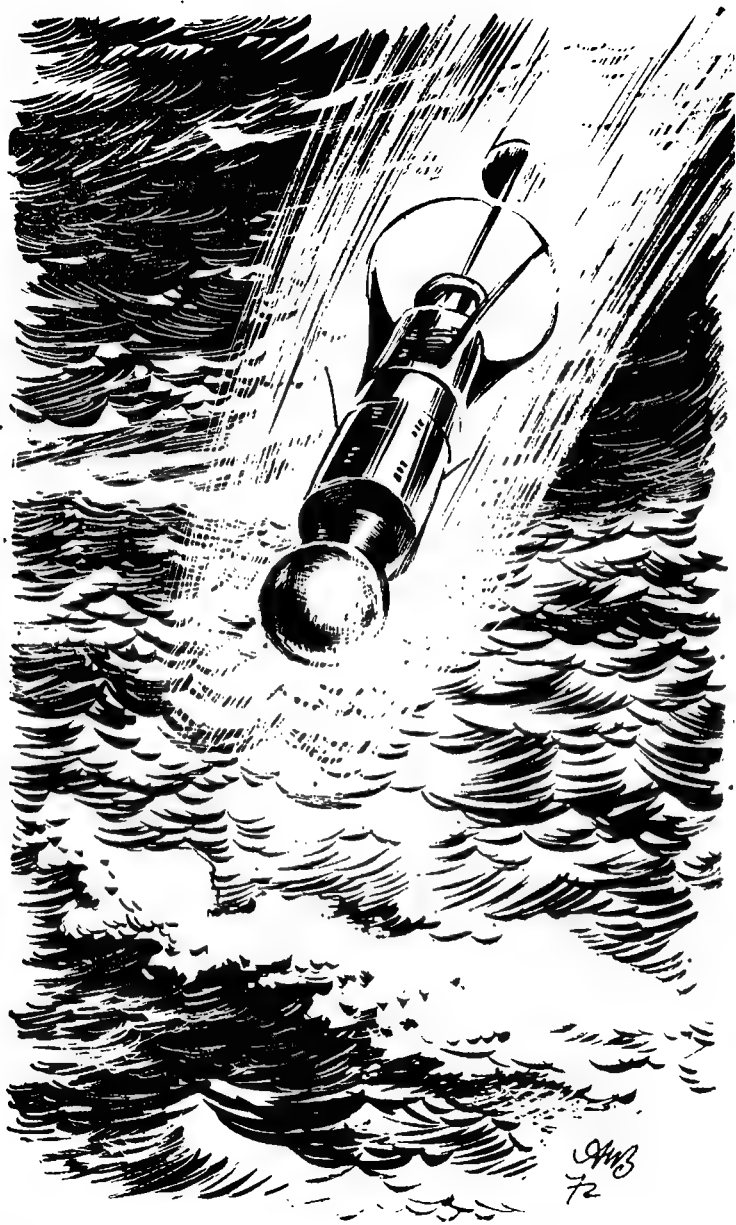
— Ascultă ! De acum, fiecare clipă este prețioasă. Simt impulsurile generatorului nuclear din ce în ce mai rare. În curînd nu va mai bate deloc... o mică explozie și gata !

— Dar nu cred ! Nu este posibil ! Chirurgia modernă...

— Nu uita că și eu sînt medic...

— Trebuie să existe o șansă, una cît de mică !

— Nici o șansă ! Și acum, te rog, ascultă-mă ! În urmă cu cîteva ani, o cosmonavă cuantică a amerizat lin în Oceanul Pacific. O cometă, un meteorit misterios. Așa au interpretat zărele vremii zborul acestei nave în atmosfera terestră. Undeva, la 10 000 de metri pe fundul de bazalt al oceanului,

AMB
72

în nava solid fixată pe picioarele ei telescopice, trei ființe străine acestei lumi aveau primele deziluzii citind cadranele aparatelor. Planeta albastră acoperită pe trei sferturi de mări și de oceane își retrăsese și își concentrase viața superioară și civilizația nu în adîncul apelor, ci pe subțirile fișii de uscat ce mai rămăseseră. În cabina de comandă, după un lung consiliu, ne-am hotărît. Intrăm în reintegratorul biologic. Biosondele trimise s-au întors cu un bogat bagaj informațional. Acolo, înconjurați de tăcerea abisurilor, toți trei am intrat prin propria noastră voință în reintegratorul biologic. După modelul ființelor civilizate care trăiau pe această planetă, am fost copiați moleculă cu moleculă. Așa cum la un joc de cuburi, tot cu aceleași piese, poți ridica altă construcție. Cînd am ieșit din reintegrator, din acel alambic uriaș, nu mai rămăsesse nimic din înfățișarea cea veche. În afară de conștiința și personalitatea noastră. Dar a venit și a doua deziluzie. Noul trup era imperfect, sistemul de autoapărare defectuos, iar alimentarea biologică — primitivă și supusă unor riscuri destul de mari — făcea ca viața să fie foarte grea. Personalitatea uriașă a fiecăruia dintre noi se sprijinea pe un corpuleț destul de instabil atît fizic cît și psihic. Așa am devenit terrijeni. Trei noi terrijeni, înzestrați în regiunca cardiacă cu un microbiostimulator, pentru a învinge imperfecțiunea acestor corpuri. Copiasem perfect schemele genetice ale organismelor noastre, dar n-am ținut seama de miliardele de bacterii care poluează atmosfera terestră. Toxinele lor au atacat ireversibil pereții sensibili ai minusculului generator de bioimpulsuri. Această greșală a fost fatală.

— Dar nu e posibil, nu cred. Nu este...

— Ascultă. Fiecare dintre noi s-a specializat într-o ramură a științei. Căutam să vă înțelegem, să vă ajutăm. Ce utopie ! Oare poate cineva influența mersul unei civilizații ?

— Nu e posibil. Nu pot să cred...

— Ieri, Mac Green, iar acum cîteva luni comandantul astronavei noastre au murit din cauza exploziei microstimulatorilor biologici.

— Ella, nu te voi părăsi niciodată. Tu nu poți muri.

— Ascultă, Dick, păstrează dragostea ta pentru cineva care...

— Niciodată ! Te voi iubi mereu numai pe tine.

— Nici nu știi cum arăt în realitate. N-ai văzut niciodată chipul meu adevărat și afirmi că mă iubești.

— Nu-mi pasă !

— Vom vedea. Ți voi arăta prin hipnoză cum sînt, spuse Ella, dîndu-se un pas înapoi.

Surprins, el rămase cu privirea ațintită în ochii ei. O masă amorfă, cu scînteieri metalice tresărea, revărsîndu-se peste covorul de lîngă fotolii. Scoțînd un strigăt de groază, Dick se prăbuși pe covor.

Ella îngenunche lîngă el și-i luă capul pe genunchi.

— Vezi, Ți par ca un monstru ! Așa însă vă vedem și noi, și totuși am împrumutat înfățișarea voastră.

— Nu, nu poate fi adevărat. M-ai hipnotizat. Ți-a fost destul de ușor, doar ești medic.

— Omule, omule ! Cum te poți amăgi singur atît de mult !

— Ella ! Te iubesc și te voi salva.

— Prea tîrziu... Numai reintegratorul ar fi putut... Ah, încep iar să slăbească impulsurile pilei.

— Să mergem la reintegrator. Îmi vei arăta ce trebuie să fac.

— Nu mai este cu putință din pricina unei avarii la ordinatorul principal care a blocat nava. Încă un accident stupid care a dus la distrugerea noastră.

— Te voi salva, chiar acum voi telefona celor mai buni specialiști.

— Nu... E prea tîrziu. Și apoi nu vor crede nimic.

— Vor afla cine ești, și Pămîntul va face totul pentru tine.

— Stai, zise Ella, privindu-l în adîncul ochilor. Ne-am întîlnit peste timp, la hotare de lumi, între noi este infinitul. Inima ta fierbînte nu va reuși să astupe genunea ce ne desparte. Ține caietul acesta, dă-l oamenilor... eu, eu... te-am iubit, pămînteanule...

O mică, dar sinistră detunătură curmă aceste vorbe. Îngenuncheat, Dick strîngea convulsiv la piept capul palid al Ellei. Necunoscuta lui iubită era moartă.

Așa l-a găsit inspectorul.

— În numele legii...

Clasica somație trecu peste un om cu privirile pierdute undeva departe, între vis și realitate.

Acum un an, într-un mic *bistrot* parizian, un bătrînel cu mîini tremurătoare mi-a spus pentru un pahar de cinzano această poveste.

Să fie oare numai o poveste ?

Mesajul (SCENARIU DE TELEVIZIUNE)

CADRU

(Privit de la înălțimea stincilor, un astronaut în scafandru cosmic urcă gîfîind panta muntelui. Vîrtejuri de praf se ridică la fiecare pas.)

Cosmonautul se apropie împleticindu-se. Pe fața sa, văzută prin transparența căștii, se citește disperarea.)

COMENTARIU

„Totul a început de la un circuit basculant blocat în computerul de dirijare a navei. Traectoria a fost deviată și s-a sfîrșit aici, pe planeta acestui astru galben. Ultima șansă se spulberase acolo, în vale...”

Crezuse, sperase într-o civilizație dezvoltată ce l-ar putea înțelege și ajuta. Dar oamenii aceia erau încă la începutul istoriei... Bronz, lanțuri, întuneric și violență”.

CADRU

(Cosmonautul își privește mînușile argintii.)

— *Pretutîndeni, aceeași pulbere roșcată care se lipește de tălpi, de mînuși, de tot...*

(Avertizorul de avarie, montat într-o cutiuță pe pieptul cosmonautului, vuieste prelung, anunțînd că undeva zace sfărîmată astronava.)

— *De-aș putea opri semnalul avertizorului de avarie...*

(Și cu un gest scurt rupe cablul de conexiuni radio și zgomotul încetează.)

— *Așa ! Tot nu-mi mai folosea la nimic. De la explozia centrului de comandă am rămas singur pe această planetă. Rezerva de heliu e pe sfîrșite și mult timp cred că nu voi mai putea rezista. Trebuie să las un mesaj despre noi, despre tot-ce... Cu ce ?! Din tot aparatajul nostru ultra-perfecționat a rămas în funcțiune doar această sondă telepatică.*

(Mînușa argintie se ridică la înălțimea căștii, ținînd sfera purpurie a sondei telepaticе.)

— *Ce ironie ! Tocmai „un experiment dubios cu șanse minime de reușită”, cum decretase un membru al Consiliului planetar, a rămas să ne lege pe noi de ei, cei de mîine.*

Oare viitorul va aduce pe cineva cu un psihic capabil de a recepționa mesajul nostru telepatic ?

Să afle de existența noastră și că vrem să luptăm împreună pentru victoria rațiunii umane. O minusculă sonă uitată încă de la plecare într-unul dintre buzunarele costumului cosmic a rămas ca o picătură de speranță în infinitatea timpului și a spațiului, singura încercare de a lega două lumi peste abisuri galactice.

(Privirea cosmonautului rămâne pierdută undeva în imensitatea spațiului ce se deschide peste crestele golașe. Poticnindu-se la fiecare pas, se cațără pe stînca alunecoasă.)

— Aici, în virful acestei stînci.

(Cu ajutorul pistolului laser taie peretele stîncos, introducînd sfera purpurie a sondei telepatică. O nouă descărcare, și roca se topește, astupînd orificiul.)

— Din acest loc va transmite. Va fi o fulgerare de imagini și date despre planetele și civilizațiile noastre...

(Acul manometrului atașat aparatului respirator a ajuns la zero.)

— Heliul s-a sfîrșit !

(O apăsare pe o clapetă și muzica hipnotică începe...

Prin fața celui ce trece dincolo de viață se perindă imagini dragi.)

CADRU

(O seară ploioasă. Bulevardul strălucește sub mulțimea reclamelor luminoase. Pe asfaltul ud se perindă cu sclipiri de lac șiraguri de limuzine. Scinteietoare, vitrinele magazinelor încearcă să rețină pietonii grăbiți.)

— Vai, tu, ce bătăran !

— Ce s-a întimplat, dragă ?

— Mi-a dat un ghionț și nici măcar nu și-a cerut scuze (răspunde Mina, o fată cu nas obraznic și plete oxigenate).

— Ah, am uitat să te întreb, tu... ai reușit la facultate ?

— Am reușit fără loc ; îmi trebuia o sutime.

— Parcă și anul trecut ai pățit ceva la fel ? !

— Și ce ? ! Ai mei au destui bani să mă țină. O să mă mărit. Găsesc eu un băiat bun, un inginer, ceva. Pe urmă vine un copil, divorț, pensie alimentară...

— Și copilul, tu ?

— Îl las mamei și sînt liberă. Ehei, altele la vîrsta mea au și mașină.

— Hai, dragă, la „Katanga“ să bem ceva.

(O cotese la stînga și intră în cafeneaua cu pereți de sticlă. La apariția fustițelor mai mult decît mini, două duzini de ochi le fixează, căutînd să le categorisească. Înghesuite la măsuta joasă, în aerul încărcat cu fum de țigări străine, fetele discută aprins despre... moda mantourilor maxi.)

— Să știi, tu, că sînt grozave.

— Am văzut azi una, era așa de caraghioasă !

— Am o revistă străină... „Chic“ („chic“, zice ea) sau cam așa ceva...

— „Chic“ („șic“), tu, că este franțuzească.

— Așa, așa zicea și Bobby, că el a fost o vară întreagă pe litoral.

(Mina nu o mai ascultă. Cu mîna la frunte, îngăimă) :

— Nu știu ce se-ntîmplă cu mine, îmi vijîie capul... la 4 000 de metri... verticala locului trece... heliul... legături ciclice... fotoni... proximal zet...

(Prietena ei, speriată, îi vine în ajutor.)

— Ce-i cu tine ? Ți-e rău ?

(Îi ia mîna și începe să i-o fricționeze. Mina deschide ochii, privind-o de undeva, de departe.)

— Nu... Nu... Ce straniu ! Mi-au apărut în față niște munți, ceva ca o rachetă, apoi un șir de cuvinte din care n-am înțeles nimic. Cred că sînt surmenată după examen.

— Să-ți dau un antinevralgic ? Eu am întotdeauna în geantă.

— Merçi !... Curios... nu am văzut niciodată locurile acelea. Era o rachetă, așa, ca-n filme. Cred că am astenie.

— Vai, tu, ce m-ai speriat ! Crezusem că ești...

(Și se apleacă spre Mina, șoptindu-i ceva la ureche, după care încep amîndouă să rîdă în hohote. Un bătrîn pensionar își închide ostentativ ziarul, chemînd chelnerul. Pe o masă vecină, un tranzistor acoperă totul cu sunetele stridente ale unei trompete.)

COMENTARIU

„Undeva, între stîncile aride ale Făgărașului, se ridică o șuviță de fum albăstrui. Atît a mai rămas din speranțele unei lumi“.

CADRU

(Aceleași stînci unde a fost îngropată sonda telepatică.)

Străjuită de cetina brazilor falnici, cărarea șerpuia printre stînci spre crestele înalte. Urcușul era obositor, curelele rucsacului plin mă trăgeau înapoi spre valea acoperită de pîclă. Pădurea de brad încremenise învăluită în tăcere. Nici o pasăre nu rupea cu ciripitul ei această vrajă.

De cîte ori merg singur pe munte am un sentiment straniu. Parcă aud șoaptele codrilor seculari repetînd la infinit ecouri vechi, de mult stinse dintre crengile lor.

Cîte nu s-or fi întîmplat pe aceste locuri ! Am așezat rucsacul pe marginea potecii, lîngă un ciot bătrîn. Îndepărtînd cu mîna frunzele de ferigă, ceva sclipi sub o rază piezișă de soare, ce răzbătea prin cetina deasă, și apăru un cub lucios, tăiat parcă în argint masiv. Părea făcut dintr-un material foarte dur și nici o singură urmă nu arăta vreo zgîrietură pe suprafața lui. Oare cum o fi ajuns aici ? ! L-o fi scăpat cineva din rucsac sau... Tot învîrtîndu-l în mîini, pereții cubului au început să vibreze, și o lumină purpurie din ce în ce mai puternică învălui totul. Am vrut să-i dau drumul jos, dar palmele mi-au rămas lipite de fațetele lui. Lumina a devenit din ce în ce mai puternică, ajungînd să mă orbească. Disperat, am sărit în picioare, luînd-o la fugă...

Totul a durat cîteva clipe ; m-am trezit buimăcit în mijlocul pădurii, cubul strălucea mat la cîțiva pași de mine. Mi-am pipăit fiecare oscior, pentru a mă convinge că sînt întreg. Apoi, cu ajutorul unei batiste, am învelit cubul și, foarte precaut, i-am dat drumul în buzunar.

Încă amețit, am pornit în căutarea rucsacului. După o oră de eforturi zadarnice m-am convins că mă rătăcisem.

„Asta-i bună, fără rucsac o să fiu nevoit să renunț la excursie“.

Soarele cobora spre asfințit. Umbrele serii începeau să se înfiripe din ce în ce mai mult. Codrul se înfiora sub adierile nopții, lăsînd să străbată pînă la mine tînguiri stranii.

Voi ajunge în vale luînd-o prin pădure. Mergeam de cîteva ceasuri ; se făcuse noapte. Zgomotele pădurii se apropiară, devenind o obsesie. Fiecare ramură care-mi atîngea fața mă făcea să tresar. Într-un târziu, de undeva, de jos, se auziră lătrături de cîini. Ieșind la lumină, în fața-mi apărură o stîna. La foc, un bătrîn stătea aplecat peste o oală mare de lut, în care mesteca laptele cu o lingură de lemn.

— Bună seara, baciule !

Moșul tresări, uitîndu-se speriat la mine.

— Seară bună domniei tale, îmi răspunse, uitîndu-se la costumul meu sport.

„Ciudat mai vorbește și unchiașul ăsta“.

— Ascultă, moșule, cum ajung la primul sat, aici în vale ?

Se uită iar lung la mine, se trase puțin îndărăt, apoi, scărpinîndu-se sub căciula miștoasă, îmi răspunse :

— D-apoi, domnia-ta, pînă la prima așezare îi drum bun de mers. Acu', în cumpăna nopții, cu greu îi putea răzbi. Dară unde-s ceilalți slujitori ai domniei-tale ?

„Hait, am scăpat din pădure și am dat peste un bătrîn nebun“. Apoi, văzînd o bîtă noduroasă lîngă genunchiul său, i-am răspuns senin :

— M-am rătăcit de ei și vreau să ies la lumină, să dau de prima șosea...

— Păi să te ducă Toader, mezinul meu. Iacă vine dinspre vale.

De foc se apropie un flăcău vînjos cu o sarică peste cămașa de în.

„Bine că am găsit un om zdravăn, m-am felicitat în gînd. Săracul bătrîn e sclerosat rău“.

— Măi Toadere, închină-te cu supunere domniei sale și petrece-l tu pînă la șleaul cel mare.

Spre surprinderea mea, flăcăul mă salută cu o plecăciune scurtă, apoi dispărură în umbra bordeiului, de unde reveni peste puțin cu doi cai înșeuțați. Lumina focului îi juca pe ghioaga ghintuită, înfiptă în brîul lat de piele.

„Parcă-aș fi într-un film cu haiduci“.

— Să purcedem dară...

— Știu eu... n-am mai încălecat niciodată...

La auzul acestor vorbe, flăcăul începu să rîdă prosteste :

— Șuguiești, domnia-ta !

— Ascultă, omule, lasă gluma, cum ajung la primul sat să dau un telefon ?

Auzindu-mă, flăcăul se porni și mai aprig pe ris.

„Na, că l-a apucat și pe ăsta sau, poate...” Deodată un gând ca un fior rece mă făcu să înlemnesc : „Dacă blestematul de cub mi-a făcut figura ? Oare să mă fi aruncat cu câteva sute de ani în urmă ? !”

— Aș vrea să te întreb ceva. Ai auzit de curtea domnească ? Te rog să nu te superi că te întreb, poate întrebările mele ți se par...

— Da, curtea domnească e la Tîrgoviște... Acolo e și domnul. Dacă vrei să mergem la cetatea Tîrgoviștei, va trebui să ne pregătim de drum lung.

Cu glas sfîrșit abia am mai putut să-l întreb :

— Cine-i domn acum în țară ?

— Petru Cercel Vodă. După vorbă, parcă ai fi de-ai noștri, dar nu grăiești ca noi. Se vede treaba că vii de departe, domnia-ta...

— Ai dreptate, vin de foarte departe.

„Și să mă ia naiba dacă nu vreau să ajung mai repede înapoi”.

— Ajută-mă să încălec și vino să-mi arăți drumul !

„Trebuie să cîștig timp, să încerc să fac ceva cu cubul argintiu. Cred că-i un dispozitiv de transportat în timp și spațiu... Dar cum funcționează ? Voi încerca aici !”

— Hei, oprește-te ! Ajută-mă să cobor, trebuie să...

O lovitură năprasnică mă cufundă în întuneric.

Se lumina de ziuă. O rază gălbuie se strecura, lățindu-se pe lespedeza temniței. Îmi ridicai capul, dar n-am rezistat mult în poziția asta. „Bravo, întocmai ca la curtea regelui Arthur... Acum sînt curios ce-o să se mai întîmple ?” Îmi pipăii buzunarele, cubul era la locul lui. „Probabil că n-au descoperit încă buzunarele”. În fața ușii răsuna zăngănit de arme, zăvoarele scrișniră și temnița se umplu de oameni bărboși cu platoșe și săbii grele. Toți îmi aruncau priviri crunte.

— Ha, boier Barbule, am prins vîrcolacul. Temnicerul făcu un semn și doi oșteni zdraveni se aruncară asupra mea, doborîndu-mă la pămînt.

— Să nu viclenești ceva că te zdrobesc cu ghioaga. Un boier în castan bogat se aplecă spre mine.

— Ia să ne spui nouă cine ești și ce cauți în Țara Pomănească ?

— Toate acestea sînt cam greu de explicat... știți, așa, decodată...

— Ascultă, străine, nu ne mai ameți cu vorbe meșteșugite. Spune verde de unde ai venit și ce iscodeai aici ?

— Sau ești picat din lună ?

— Ha, ha, vîrcolac, boier Stanciule, ăsta-i vîrcolac...

— Sînt un negustor din... Veneția.

— Neguțator ? ! Și, mă rog, unde-i marfa domnicii tale ?

— Trebuie să sosească în urma mea...

— Așa ? ! Dar ce căutai singur în munți, hai ?

— Ce să caute ? Iscodea !

— Nu vă mai osteniți, domniile voastre, în van. Îl vom pune la cazne grele și va cînta ca privighetoarea.

Un hohot de rîs întîmpină vorbele armașului și boierii părăsiră temnița. Cînd ușa se închise în urma lor, mi-am dat seama în ce situație am rămas.

„Probabil că mă cred iscodă sau vrăjitor ; una sau alta n-o să-mi fie prea bine dacă mai rămîn aici. Să mă pună la cazne pe mine, cercetător principal al Centrului nuclear est-european. Ce poftă aș fi avut să le aplic cîțiva pumni bine plasati. Și, în definitiv, de ce un om care s-a născut în secolul XX trebuie să moară în secolul XV ? E un nonsens al istoriei. Orice s-ar întîmpla, istoria trebuie respectată, iar eu voi face tot ce pot în această direcție. Voi încerca cubul cît mai e timp.

Cu mîinile tremurînde am scos cubul argintiu, singura mea speranță de a mai reveni vreodată între ai mei. Am lipit hotărît palmele de fațetele lui, care au început să vibreze din ce în ce mai intens.

„Am avut noroc, funcțio...“, mi-am rostit ultimul crîmpei în gînd.

! Un tablou de comandă cu un ecran imens în față au fost primele lucruri pe care le-am văzut.

— Ți-ai revenit ? Abia am reușit să te recuperăm. O față îngustă cu ochii galbeni și acoperită de păr se apropiase de mine. Mi-am dat seama că sînt întins în fotoliul unei cabine de comandă pe o navă de o construcție deosebită.

— Unde sînt ?

— Într-o navă antigravitronică. Te ducem acasă. Stai liniștit !

Peste umărul celui care-mi vorbea se aplecă un altul, puțin mai înalt.

— Ai găsit și ai întrebuințat un transmutor temporal. E vina mea că l-am pierdut din buzunarul costumului.

— S-ar fi putut întâmpla ireversibilul... Acest aparat funcționează numai de două ori, după care trebuie reîncărcat. Îi priveam năucit.

Doi omuleți în costume argintii, cam de un metru înălțime, se străduiau să mă dădăcească.

„Oare unde-am mai nimerit ? Mi-au spus că mă duc acasă !“

— Cine sînteți ? De unde veniți ?

Cosmonauții zîmbiră, uitîndu-se unul la altul.

— Vezi, voi, terrienii, vă puneți atîtea întrebări...

— Zlin, povestește-i totul.

— Am venit de mult, de foarte de mult pe planeta voastră. De unde ? Oare cei de care abia ai scăpat ar fi înțeles de unde veneai dacă le-ai fi spus adevărul ?

— Cred că...

— Te luau drept vrăjitor și te distrugeau...

— Voi, terrienii, sînteți împărțiți în două categorii. Cînd vedeți un fenomen pe care nu-l puteți trece prin rațiunea voastră, ori îl negați definitiv, ori îl credeți supranatural.

— Te-ai simțit bine cînd te-au legat și te-au aruncat în temniță oameni ca și tine ? Și asta numai pentru simplul motiv că nu pricepeau de unde vii...

— Dar cu nu...

— Lasă-mă să-ți vorbesc, căci în curînd vom ajunge la capătul călătoriei noastre. La fel și noi. S-au tras zeci de rafale de mitralieră de pe bordul avioanelor voastre cu reacție. Oriunde ne-am dus, ne-ați întâmpinat cu ostilitate. De ce ?

— Poate că nu toți au procedat așa. Dacă ați lua contact cu specialiștii noștri...

— Noi nu vă vrem răul, dar, întotdeauna, în momentul în care se întîlnesc două civilizații se produc inevitabile greșeli. De aceea e nevoie de multă prudență...

— Voi căuta, vă asigur, să anunț... Sînt specialist în fizică nucleară, voi fi ascultat, veți vedea.

— Nu e nevoie, terrianule. Noi avem un program bine stabilit, mai așteptăm. Trebuie să mai așteptăm puțin pentru a putea să ne înțelegem cu voi. Și, de altfel, nu te vor asculta prea mulți specialiști.

O ușoară zguduitură, și aerul proaspăt al nopții inundă cabina. În planșeul navei se deschise o trapă, sub care unduia iarba. Cu un salt am fost jos, dar, speriat, m-am uitat înapoi.

— Spuneți-mi, în ce an sîntem acum ?

— Poți fi liniștit, ești în vremea ta.

Se aplecă în afară și celălalt astronaut.

— Cu bine și nu uita, așteaptă-ne !

Aproape fără zgomot, nava s-a ridicat, pierzîndu-se deasupra copacilor. Am privit în jur. Un parc, un loc mare cu ape liniștite, alei, restaurantul „Pescăruș“.

— Sînt acasă, ura !

Un puști pe bicicletă îmi tăie entuziasmul.

— Ați văzut și dumneavoastră ?

— Ce ?

— Acel glob luminos care...

— O stea căzătoare și nimic mai mult !

A plecat bombănind.

Soarele vesel al dimineții juca zglobiu printre broderiile perdelei. M-a deșteptat țîrîitul telefonului.

— Alo, da. Eu sînt. N-am mai plecat în excursie... Ți-a spus Sanda că m-a văzut aseară ?... Dacă vorbești cu mine, înseamnă că sînt acasă. Vă aștept la mine, veniți împreună. La revedere !

Din baie apăru mătușa Aglaia.

— Mihăiță, ți-am spălat rucsacul, poate pleci în excursie pe undeva...

— Mulțumesc, tușică, dar azi e duminică, și, dacă mă hotărăm, plecăm de ieri...

— Cum vrei, eu îl pun pe raft.

„Oare am visat sau am ajuns cu puțin înainte de a pleca ?!“

Deodată mi-au răsunat limpezi cuvintele acelor „oameni“.

„Cu bine și nu uita, așteaptă-ne !“

Atunci, într-o clipă de entuziasm, am scris toate acestea. Dar cine-o să mă creadă ?!

Anticipații spațiale

---

16. 04. 1972, ora 17,54 GMT: Lansarea lui „APOLLO”-16, după o întârziere de 744 de ore. Descinderea la ținta L.S. din zona Descartes, punctul lunar cel mai sudic și cel mai înalt pe care va fi pus piciorul omul. Cosmonauții vor fi, probabil, **John Young, Charles Duke și Thomas Mattingly**, primii doi urmînd să rămînă pe Selena 73 de ore. Între 20 și 22 aprilie vor fi efectuate explorări cu jeep-ul electric. Dacă „Apollo”-11 și 12 ca și „Luna”-16 au cules probe din solul „mărilor selenare”, dacă „Apollo”-14 și 15 au adus rocă din regiunea platourilor, iar „Luna”-20 a luat carote dintr-o zonă muntoasă, „Apollo”-16 va recolta **material vulcanic din craterele vechi**. Instalarea pe Lună a unui observator astronomic (o combinație de telescop și spectrograf) în greutate de 22,7 kg. La sfîrșitul sejurului, de la bordul modulului de comandă va fi plasat pe o orbită circumlunară **un sub-satelit** identic cu acela adus de „Apollo”-15 și care va putea funcționa mai mult de un an.

Aprilie 1972: De pe cosmodromul din Florida (S.U.A.) va fi lansat (cu o uriașă rachetă purtătoare „Atlas-Centaur”) „PIONEER”-11. Ca și geamănul său, „Pioneer”-10, a doua stație spațială automată care va zbura în apropierea planetei Jupiter va atinge viteza de 52 000 km/h. Alimentarea cu energie va fi făcută de patru pile nucleare cu plutoniu, calculate pentru a furniza timp de doi ani aparatelor o putere electrică de 140 de wați. Ca să poată recepționa semnalele radio transmise de pe Terra, stația va fi echipată cu o antenă de bord de 2,7 m diametru.

Iulie 1972: Stația interplanetară sovietică „VENUS”-8 (1 180 kg), lansată la 27.03.1972, va ajunge, după un drum de 312 000 000 km, în apropierea Venerei, unde va debarca lin în atmosfera planetei un modul care va efectua măsurători științifice.

Iulie-august 1972

: „PIONEER”-10 va zbura în spațiul dintre Marte și Jupiter : prima stație cosmică automată care va explora „centura de asteroizi”.

06.12.1972

, la 21,38 ora locală : Lansarea cosmonavei americane „APOLLO”-17, ultima misiune a programului selenar „Apollo”. Descinderea va avea loc în zona munților Taurus, în apropierea craterului Littrow. La bordul modulului lunar se vor afla căpitanul **Eugen Cernan** și dr. **Harrison Schmitt**, primul om de știință-astronaut care va păși pe suprafața Lunii. **Va fi instalat pe Lună un observator astrofizic permanent.** Astronauții vor încerca să determine prezența apei sub straturile superficiale ale solului lunar ; acest experiment se va baza pe modificările de recepție ale unor semnale radio cu frecvențe între 1,2 și 32,1 megacicli, trimise prin suprafața explorată. Din echipajul de bord al navei va face parte un lunamobil în greutate de 400 de livre ; echipat cu motor electric, vehiculul se va deplasa cu o viteză de 10 mile pe oră și va funcționa 54 de ore, timp în care va putea străbate o distanță de 75 de mile ; cu ajutorul acestei mașini, cosmonauții se vor putea îndepărta pînă la trei mile de modulul lunar.

1973 : Debutul programului american „SKYLAB” (laboratorul spațial). „SKYLAB”-1 : trei echipaje, alcătuite din cîte trei membri (un medic, un geofizician și un inginer), vor petrece succesiv mai multe săptămîni la bordul laboratorului (primul echipaj va rămîne în spațiu 28 de zile, iar celelalte cîte 56 de zile). Lansările vor avea loc la „Marshall Space Flight Center” din Huntsville (Alabama). Stația cosmică experimentală va fi o capsulă cilindrică (cu două etaje) care va evolua la 450-480 km deasupra Pămîntului. În exteriorul stației **va fi instalat observatorul A. T. M.** („Apollo Telescope Mount”) pentru cercetarea Soarelui și a planetelor. Echipajul va studia consecințele unei îndelungate stări de imponderabilitate asupra sistemului circulator al omului ; va efectua măsurători și observații asupra Terrei, concomitent cu experimente corespunzătoare întreprinse la suprafața Pămîntului și din avion, în scopul comparării datelor ; va face investigații astrofizice cu ajutorul observatorului A.T.M., înzestrat cu opt telescoape. 28 de țări au propus

să se instaleze la bordul laboratorului aparaturi științifice proprii. Programul „Skylab” va dura circa opt luni.

Octombrie 1973 : **Opoziție a lui Marte,** aflat la 65 000 000 km de Terra. Cu trei luni mai înainte vor fi lansate noi stații automate. Nu este exclusă debarcarea unui laborator mobil pe suprafața planetei roșii (de tip **martohod**). În cadrul programului american „WIKING” va fi trimisă o sondă.

Decembrie 1973 : „PIONEER”-10 va survola planeta Jupiter la o distanță de 140 000 km de suprafața ei. Vor fi realizate și transmise spre Pământ zece **telefotografii** (cinci în gama „luminii albastre”, cinci în gama „luminii roșii”). Radiosemnalele emise de la bordul stației vor ajunge pe Terra abia după o călătorie de 45 de minute. Grație imaginilor recepționate, astrofizicienii din laboratoarele N.A.S.A. speră să afle date despre compoziția chimică și starea fizică a atmosferei lui Jupiter, în special a celor cinci benzi strălucitoare ce par să înconjure planeta, compoziția chimică a calotelor polare și, mai ales, natura enigmaticei „pete” australe, de culoare schimbătoare (între roșu și portocaliu), și cu dimensiuni uriașe (13 000 km $\times$ 48 000 km). Cîmpul gravitațional al lui Jupiter va da lui „Pioneer”-10 un nou impuls, datorită căruia stația va porni cu 41 500 km/h spre limitele sistemului solar.

1974 : „SKYLAB”-2.

1975 : — **Prima generație a sistemului de transport extraterestru :** „SPACE SHUTTLE” (**navetă spațială**) și „SPACE TUG” (**remorcher spațial**). Încă din prima fază, aceste navete vor reduce la jumătate costul activităților spațiale. Sistemul va cuprinde o navă propulsoare, necesară decolării, și un modul orbital, care va putea transporta pe orbită o sarcină utilă de 23 de tone, volumul pentru mărfuri și pasageri fiind de circa 280 mc. Ambele vehicule vor fi recuperabile pentru o nouă utilizare. Navetele spațiale vor avea la bordul lor un calculator polivalent, cu un volum de aproximativ un metru cub, pilotul putînd extrage din memoria ordinatorului toate datele privind fazele zborului. Folosirea unei accelerații de cel mult 3 g va permite pasagerilor să se imbarce fără efectuarea unor antrenamente speciale.

Deși, spre sfârșitul deceniului, costul fiecărei misiuni se va ridica la numai zece milioane de dolari, costul primelor prototipuri va depăși șase miliarde. Se presupune că durata de exploatare a unei nave spațiale va fi echivalentă cu o sută de misiuni.

— **Stație circumlunară cu „Space tug“** (echipaj compus din 6 oameni).

— **O expediție cu echipaj uman în jurul planetei Venus.**

— **Opoziție a lui Marte.** Proiectul marțian „WIKING“ : lansarea din S.U.A. a două nave (la interval de 30 de zile, în august și septembrie 1975). Navele vor fi propulsate de un sistem de rachete „Titan-Centaur“.

1976 : — Motor-rachetă termooatomic cu reutilizare (N.A.S.A.).

— Zbor de explorare a planetei Venus.

— **Martie-mai** : După o călătorie de circa 690 milioane de kilometri, navele „WIKING“ vor întâlni planeta roșie. Modulul orbital (în greutate de peste 2 400 kg) al fiecărei misiuni va cerceta suprafața marțiană timp de 50 de zile în căutarea celui mai adecvat loc pentru descindere ; gravitând pe o orbită de 1 400 km $\times$ 32 000 km și dotat cu un detector al umidității atmosferice, cu un sensor termic și o cameră de luat vederi, modulul orbital va trimite spre Terra date și imagini fotografice, iar, la momentul oportun, va lăsa modulul de debarcare. Acesta din urmă va porni spre Marte, la altitudinea de 6 500 m își va deschide parașuta și, după maximum zece minute, va coborî într-un punct situat, de preferință, într-o zonă joasă, neaccidentată, caldă și umedă. **Laboratorul coborît pe solul marțian își va începe de îndată activitatea, putînd, în cazul optim, să funcționeze cîțiva ani, grație generatoarelor termoelectrice cu radioizotopi (R.T.G.).** Mai puțin puternic, modulul orbital nu va supraviețui decît 90 de zile după desprinderea de însoțitorul său. Fiecare dintre cele două module debarcate vor avea instrumente și aparate (în greutate de 1 150 kg), cu ajutorul cărora vor fi făcute importante experimente. Probe de sol, recoltate de o mînă mecanică și introduse în microcupatoare, vor fi încălzite pînă la 500° C, gazele obținute fiind analizate spectrometric și cromatografic. După ce, în timpul descinderii, sensori montați pe scutul

aerodinamic al modulului vor studia compoziția atmosferei străbătute, instrumentele complexului așezat pe solul marțian vor începe să măsoare zilnic temperatura, umiditatea, presiunea atmosferică și viteza vântului. La rîndul ei, aparatura biologică va putea depista eventuale procese de fotosinteză, va însămînța în apă distilată mostre de sol, încercînd să detecteze înmulțirea unor microorganisme (prin tulburarea soluției). Toate datele stabilite ca și fotografiile luate vor fi trimise pe Terra fie direct, fie prin intermediul modulului orbital. Pentru exobiologie, misiunile „Wiking” prezintă o însemnătate imensă, deoarece, datorită lor, există șansa de a se descoperi pentru prima oară viața pe o altă planetă decît a noastră.

1977 :— O sondă americană va debarca pe Marte un **mar-tomobil**.

— În ipoteza optimistă că va reuși să funcționeze cinci ani, „PIONEER“-10 va putea transmite spre Terra **date astrofizice obținute dincolo de orbita planetei Saturn**, adică de la o distanță de 1 500 000 000 km.

— Va începe „**periplul secolului**”: misiunea „**MARELE ÎNCONJUR**“-1 — **survolarea planetelor Jupiter, Saturn și Pluton**.

— Două stații automate americane vor trece **pe lângă planeta Venus** și vor lăsa pe suprafața ei sonde.

27.02.1977 — **ian. 1992**: N.A.S.A. va explora **regiunile dintre Marte și Jupiter**, trimițînd o astronavă **pe asteroidul Eros** ce va juca rolul de bază științifică. O dată la un deceniu, Eros trece la o distanță relativ mică de Terra.

1978 :— Sistemul de transport spațial „**NUCLEAR SHUTTLE**” (naveta nucleară) (S.U.A.).

— O stație cosmică automată va zbura **în apropierea planetei Mercur**.

— Un agregat spațial automat va **înconjura planeta Jupiter**.

1979 : Va începe „**MARELE ÎNCONJUR**“-2 : **survolarea planetelor Jupiter, Uranus, Neptun**.

1980 :— Explorarea automată a planetelor **Marte, Venus și Mercur** va deveni obișnuită.

— O navă spațială va trece pe lângă **Jupiter** și va trimite pe el o sondă.

1981 :— N.A.S.A. va realiza pe Lună o expediție de amploare ce va dura cel puțin 30 de zile și va explora o regiune de câteva mii de kilometri. Acest proiect va costa circa două miliarde de dolari, deci de 4—5 ori prețul unei misiuni „Apollo“ (Wernher von Braun).

— Stație spațială circumterestră pentru o sută de oameni.

— Patru stații pe orbita lunară (24 de oameni).

— Descinderea omului pe Marte (prognoză optimistă).

— Zborul unei stații automate în jurul lui Saturn și trimiterea unei sonde pe suprafața lui.

1981-1982 : Stațiile cosmice „PIONEER“-10 și 11 vor părăsi sistemul solar, zburînd cu aceeași viteză de 41 500 km/h pe care o vor căpăta în vecinătatea planetei Jupiter.

1982 :— Zborul unei stații automate în jurul planetei Mercur.

— O misiune cu echipaj uman va trece pe lângă planeta Venus.

1983 : De la Cape Kennedy va fi lansată în august și plasată pe o orbită circumterestră o platformă pe care urmează să fie asamblată nava cosmică pentru misiunea „Omul pe Marte“.

10.02.1984 : Cu ajutorul citorva aparate de propulsie nucleară (de tip „NERVA“-2), cosmonava americană ce va explora planeta Marte (greutatea inițială : 1 179 tf ; lungimea : 157 m) va fi lansată de pe platforma orbitală.

21.08.1984 : Trei pînă la șase cosmonauți vor debarca pe Marte pe timp de 60 de zile (în altă variantă : pentru 465 de zile). Vor explora planeta cu ajutorul unui martomobil avînd o rază de acțiune de 30 km. Durata totală a periplului va fi de circa doi ani.

01.10.1984 : Expediția marțiană va porni pe drumul de întoarcere. După un zbor circumvenusian va reveni pe Terra. (Conform unor variante optimiste, această misiune va fi realizată în anii 1981-1983.) Wernher von Braun a vehiculat, de asemenea, ideea ca o primă expe-

diție, formată din 8-12 oameni, să rămână pe Marte timp de 18 luni, iar o a doua expediție să recupereze echipajul (prin 1986). Costul programului „Omul pe Marte“ va depăși 80 de miliarde de dolari, fiind deci de peste trei ori mai scump decât programul „Apollo“.

1985 : Studiarea microorganismelor și a plantelor inferioare descoperite pe Marte va putea revoluționa biologia.

1986 : Stație marțiană temporară (12 oameni).

1989 : Stație marțiană schimbată alternativ (48 de oameni în stație ; 24 de oameni pe orbită).

2000 : Va deveni posibil **astroturismul**. Mari „clipere“ spațiale vor asigura transportul pasagerilor și al mărfurilor spre stațiile orbitale, spre Lună și spre planetele apropiate. Zborul cosmic a fost radical transformat datorită motorului cu fisiune nucleară, astfel încât vehiculul spațial de la sfârșitul mileniului II se va deosebi de racheta „Atlas“ din anii 1965 tot atît cît se deosebește aceasta de locomotiva lui Stevenson. Pentru alimentarea în zbor cu hidrogenul necesar propulsiei vor fi utilizate „nave-tancuri“ : pentru călătoria pînă la Lună vor fi de ajuns două rendez-vous-uri pe orbită, pentru Marte sau Venus vor fi necesare mai multe tancuri orbitale. Prețul călătoriilor cosmice de agrement va fi încă foarte ridicat (circa 1 250 de dolari pentru un zbor circumterestru de 24 de ore), dar confortul oferit poate fi socotit superior aceluia al unor pasageri din deceniul al șaselea sau al șaptelea : pentru sejurul pe orbita Pămîntului un călător va dispune de un spațiu de 3 mc, ceea ce este mai mult decît la bordul avioanelor ; pentru Lună se va asigura 12 mc de om, cu mult mai mult decît într-un „Pullman“ terestru ; iar pentru periplul spre Marte sau Venus, cei 30 de mc de om vor întrece spațiul pasajului unui pachet. Pe emisfera nevăzută a Selenei va fi instalat un observator astronomic internațional cu telescoape mai puternice decît străvechiul aparat de pe Mont Palomar. După ce au descins pe planetele Mercur, Jupiter și Saturn, oamenii vor începe explorarea directă a planetelor transsaturniene, pe care, grație rachetelor cu motor ionic, le vor putea atinge după un zbor de cinci ani... (Wesley A. Kuhrt de la „United Aircraft

Corporation“). Devenind operațională, „naveta spațială“ va face posibilă construirea de baze lunare formate din trenuri de module, avînd dimensiunea unei caravane de camping. În jurul anului 2000, Luna va fi colonizată și pe ea s-ar putea să se nască copii (W. von Braun). Posibilitatea de a transporta aparate astronomice și astrofizice pe planetele din grupul Terrei reprezintă punctul de plecare al prognozelor de dezvoltare a astronomiei pentru anul 2000. Datorită observațiilor extraterestre și studierii domeniilor neoptice, în deceniile care urmează vor fi descoperite surse și mai îndepărtate, poate și mai mari și mai enigmatice decît quasarii și vor fi rezolvate într-un fel problemele pe care le ridică aceștia, ca și stelele neutronice, supernovele etc. De asemenea cosmonautica va resimți efectul de rezonanță al energiei nucleare și va depinde de progresul ei, ceea ce ne îndreptățește să numim era în care pătrundem : era **cosmoatomică**. Antimateria folosită ca acumulator de energie va permite (paralel cu rachetele cu uraniu și, poate, chiar paralel și după rachetele termonucleare) să realizăm mijloace mult mai puternice de transport interplanetar și să accelerăm valorificarea resurselor planetelor din sistemul solar. (B. G. Kuznețov, „Știința în anul 2000“.)

2010 : Comă de lungă durată (**anabioză**), permițînd o formă de călătorie în timp ; vor deveni posibile zboruri cosmice cu oameni în afara sistemului solar.

2020 : **Comunicarea cu ființe extraterestre** (prognoză optimistă a anchetei efectuate de compania „Rand“).

2070 : Laboratoare uzinale și locuințe instalate în profunzimea solului rece de pe Marte.

2100 : **Baze permanente pe Marte și pe sateliții lui Jupiter.**

Cercetări ozeniste la Casa de cultură a studenților

La Casa de cultură a studenților „Gr. Preoteasa” (Calea Plevnei nr. 61) a fost constituit în seara zilei de 20 martie 1971 **Cercul științific OZN**, cu ocazia prezentării de către scriitorul Ion Hobana a lucrării sale „OZN — o sfidare pentru rațiunea umană”, scrisă în colaborare cu Julien Weverbergh. Membrii cercului — studenți, tehnicieni, ingineri, literați, istorici, fizicieni — își propun să efectueze un studiu susținut și sistematic al fenomenului OZN, sub îndrumarea lui Ion Hobana.

Ședințele cercului au loc din două în două săptămâni, sîmbăta la orele 18,30, prilejuind schimburi de informații cu privire la observațiile OZN înregistrate în țară și peste hotare, analiza unor cazuri, pe baza discuției cu martorii și a studierii documentelor fotografice, discutarea unor articole etc.

Prima ședință din acest an universitar a avut loc la 9 octombrie 1971. Cu această ocazie a fost dezbătut planul de perspectivă și s-a hotărît repartizarea membrilor cercului în trei colective principale :

- 1) înregistrare, documentare, prezentări publice ;
- 2) analiza fotografică ;
- 3) modelarea științifico-tehnică a fenomenului OZN.

Consecință directă a muncii desfășurate de colectivul acestui entuziast cerc sînt ședințele publice ținute lunar și care au polarizat atenția cercetătorilor serioși ai fenomenului OZN. Aceste ședințe au prilejuit ample dezbateri ale numeroaselor aspecte de manifestare a fenomenului OZN, discuții ținute în sala mare a casei de cultură, duminica la orele 10,30. Datorită amplitudinii acestor discuții, s-a propus ca, începînd cu ședința din martie 1972, ora de începere să fie 9,30.

În ordine, ședințele publice ținute pînă acum au fost :

— pe 23 noiembrie 1971 : „Obiectul zburător neidentificat din Banat” (29—31 martie 1968), referent : asist. univ. ing. DAN MIHAILESCU ; martor : meteorolog ȘTEFAN BALAȘA.

— pe 13 decembrie 1971 : „Obiectul zburător neidentificat de la Oradea” (august 1968), referent : proiectant JUSTIN CAPRA.

— pe 23 ianuarie 1972 : „Modelarea științifico-tehnică a obiectelor zburătoare neidentificate OZN”, referent : student CLEMENT ALECSANDRESCU ; invitat : asist. univ. ION STATE (Brașov).

CLEMENT ALECSANDRESCU
conducătorul cercului

2012

prelucrare
&

editor

Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cel care au dat să continue CPȘF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltulală, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re) citim legendara Colecția

dandher
flash_gordon
evlgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Science Fiction lesen! Die Ratte im Labyrinth

1111

100

În prezentarea cuprinsului antologiei SF aparute în prestigioase edituri vest-germane din cele două decenii trecute a lui Franz Rottensteiner, inginerul la Berlin, este amintit că «Căci dacă astăzi mai există concepții noi decât că SF-ul ar fi un înlocuitor specific american pentru domeniul conștiinței, faptul că acum par a deveni internațional și că, în ore rădăcinile în Europa». Deși volumul prezintă în special autori americani, citim de a descoperi antologia este însoțită unor scrieri din țările socialiste: polonezului Stanisław Lem și românilor Vladimir Călin. Căuți autori publică de Theodore Sturgeon, R.A. Lafferty, Katherine MacLean, James E. Gunn, Virginia Kidd și James Blish.